

Уейд Дейвис

ДРЕВНИТЕ НАВИГАТОРИ

София, 2016

Преводът е направен по изданието:

WADE DAVIS

THE WAYFINDERS

WHY ANCIENT WISDOM MATTERS IN THE MODERN WORLD

Harper Collins Canada

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

Copyright © 2009 by Wade Davis

© Камен Костов, превод, 2016

© Издателство „Изток-Запад“, 2016

ISBN 978-619-152-297-2

УЕЙД
ДЕЙВИС

ДРЕВНИТЕ
НАВИГАТОРИ

ЗАЩО ДРЕВНАТА МЪДРОСТ Е ВАЖНА
ЗА СЪВРЕМЕННИЯ СВЯТ

Превод от английски

Камен Костов

Боян Костов

На Дейвид Мейбъри-Люис
1929–2007

Съдържание

1. Сезонът на кафявата хиена	9
2. Древните навигатори.....	37
3. Народите на Анакондата	73
4. Свещена география.....	103
5. Векът на вятъра	139
Библиография.....	191
Благодарности	211

ЛЕКЦИИТЕ МАСИ

ЛЕКЦИИТЕ МАСИ СА спонсорирани от Радио Канада, издателство „Ананси Прес“ и колежа „Маси“ към Университета в Торонто. Поредицата е създадена през 1961 г. в чест на многоуважавания Винсънт Маси, бивш генерал-губернатор на Канада, за да осигури форум по радиото на изтъкнати съвременни мислители по важни проблеми на съвремието.

Книгата съдържа лекциите Маси от 2009 г. „Древните навигатори“, излъчени по Радио Канада в рубриката „Идеи“ през ноември 2009 г.

УЕЙД ДЕЙВИС

УЕЙД ДЕЙВИС Е автор на бестселърите „Змията и дъгата“, „Светлина в края на света“, „Една река“ и „Облачният леопард“. Награждаван антрополог, етноботаник, кинематографист и фотограф, негови съчинения и фотографии са публикувани в „Глоуб енд Мейл“, „Маклийнс“, „Нюзуик“, „Нашънъл Джиографик“, „Уолстрийт Джърнъл“ и „Вашингтон Поуст“. В момента е изследовател в Националното географско дружество във Вашингтон, окръг Колумбия, и в северна Британска Колумбия.

1.

Сезонът на кафявата хиена

*Искам всички култури от всички земи да се вихрят
свободно около дома ми. Но отказвам да ме отвее
която и да било от тях.*

Махатма Ганди

ЕДНО ОТ ГОЛЕМИТЕ удоволствия от пътуването е възможността да живееш сред народи, които не са забравили традициите, все още усещат миналото си във вятъра, докосват го в изгладените от дъждовете камъни, вкусват го в горчивите листа на растенията. Да знаеш, че в Амазония шамани ягуари все още пътешестват отвъд Млечния път, че в митовете на инуитските старейшини все още пулсира смисъл, че будистите в Тибет все още следват живота на Дхарма, означава да осъзнаеш, че социалният свят, в който живеем, не съществува в някакъв абсолютен смисъл, а е по-скоро само един модел на реалността, следствие от комплекс мисловни и духовни избори, направени от нашите културни предшественици, макар и успешно, преди много поколения.

Но независимо дали пътуваме с номадите пенан из горите на Борнео, с последовател на вудуизма в Хаити, с някой курандеро из високите Анди в Перу, отсядаме в тамашекски кервансарай сред червените пясъци на Сахара или изкачваме с пастир на

якове склоновете на Чомолунгма, всички тези народи ни учат, че има и други варианти, други възможности, други начини на мислене и взаимодействие със земята. Подобна мисъл може само да ни изпълва с надежда.

Всички тези неизброими култури изплитат една интелектуална и духовна мрежа на живота, която обгръща планетата и е точно толкова важна за нейното благополучие, колкото и биологичната мрежа на живота, позната ни като биосфера. За тази социална мрежа на живота може да се мисли като за етносфера, термин, който вероятно може да се дефинира най-добре като съвкупност от всички мисли и интуиции, митове и вярвания, идеи и вдъхновения, създавани от човешкото въображение от зората на съзнанието. Етносферата е най-великото наследство на човечеството. Тя е продукт на нашите мечти, възплъщение на нашите надежди, символ на всичко, което сме, и на всичко, което сме създали като изключително любознателен и удивително приспособим вид.

И точно както биосферата, биологичната матрица на живота, бива безмилостно ерозирана чрез унищожаването на естествената околна среда и произтичащата от това загуба на растителни и животински видове, същото се отнася и за етносферата, но в много по-голяма степен. Нито един биолог например не би изказал предположение, че 50% от всички биологични видове са застрашени от изчезване. Но дори този най-апокалиптичен за царството на биологичното разнообразие сценарий съвсем бегло се доближава до най-оптимистичния сценарий в областта на културното многообразие.

Основният показател за това, най-големият повод за безпокойство, е загубата на езици. Езикът, разбира се, не е просто набор от граматически правила или речник. Той е проблясък на човешкия дух, изразното средство, чрез което душата на всяка отделна култура се проявява в материалния свят. Всеки език е девствен лес на разума, водосбор на мисълта, екосистема на духовните възможности.